

برگزاری سمینار تبیین حکم امام خمینی در باره سلمان رشدی

سمینار تبیین حکم حضرت امام خمینی - علیه الرحمة - در مورد مؤلف کتاب آیات شیطانی، با دعوت از اساتید و طلاب حوزه، ائمه جمعه و میهمانان خارجی در یازدهم اسفند ماه سال جاری در تهران تشکیل شد و سه روز ادامه یافت.

سخنرانان، ذیل عنوانهای «فتاوی فقهای سلف فریقین درباره موضوع حکم امام»، «حکم امام خمینی از دیدگاه قضاء اسلامی و ابعاد حقوقی آن»، «مبانی قرآنی و روایی حکم حضرت امام خمینی» سخنرانی کردند و طی سه میزگرد از مسائل مختلف این موضوع بحث شد.

ضرورت و امکان علمی کردن زبان فارسی، بررسی زبانی، بررسی ضرورت پذیرش زبان بیگانه علمی. (د) چگونگی دستیابی به زبان علمی فارسی؛ غنی ساختن زبان فارسی، استفاده از شیوه های جدید واژه سازی، استاندارد کردن واژه های علمی، استفاده از تجارب زبانهای دیگر در راه انقراض امکانات زبان فارسی برای بیان علمی.

یادآوری می شود که مرکز نشر دانشگاهی پیشتر دو سمینار دیگر درباره مسائل زبان و نشر فارسی برگزار کرد و مباحث سودمندی در آن ارائه گردید که سپس مقالات آن سمینار، در دو کتاب توسط آن مرکز منتشر گردید. گزارش چگونگی سمینار حاضر سپس در مجله آینده پژوهش درج خواهد شد.

برگزاری سمینار کاربردی اطلاع رسانی

اولین سمینار کاربردی مراکز و سازمانهای پژوهش فرهنگی و اطلاع رسانی به همت سازمان مدارك فرهنگی انقلاب اسلامی در تاریخ اول تا سوم بهمن ماه سال جاری برگزار شد.

عناوین مقالات ارائه شده در این سمینار عبارت بود از:

۱. کاربرد اطلاعات در پژوهش. در این مقاله ضمن بررسی ضرورت استفاده از اطلاعات در پژوهش، به مشکلات پژوهشگران نگریسته و پیشنهادهایی در رفع آن شده بود.
۲. خدمات زیربنایی در نظام اطلاع رسانی کشور. چگونگی سازمان دهی اطلاعات و تشکیلات و اهمیت آن در بهره برداریهای پژوهشی، در این مقاله بحث شده بود.
۳. ضرورت اطلاع رسانی در حوزه های علمیه. مقاله ای بود که به ضرورت ایجاد سیستم اطلاع رسانی در حوزه های علمیه اشاره داشت.

اعلام برگزاری سمینار زبان فارسی و زبان علم

مرکز نشر دانشگاهی اعلام کرد که سمیناری تحت عنوان «زبان فارسی و زبان علم» در تاریخ ۲۸ تا ۳۰ اردیبهشت ۱۳۷۰ در تهران برگزار خواهد کرد.

این مرکز، ریز فهرست مباحث این سمینار را در اختیار استادان زبان و ادبیات فارسی و محققان گذاشت. فهرست برخی از مباحث این سمینار عبارت است از: الف) زبان علم؛ ویژگیهای زبان علم، واژگان، ویژگیهای صوری، تأثیر مسائل اجتماعی بر علمی شدن زبان، تأثیر متقابل پیشرفت علم و زبان بر یکدیگر. ب) زبان فارسی؛ تاریخچه زبان فارسی به عنوان زبان علم، تجربه زبان فارسی به عنوان زبان علم، برخورد زبان فارسی با علم جدید، فرهنگستانهای اول و دوم، ویژگیهای زبان فارسی، رسم الخط زبان فارسی به عنوان زبان علم. ج) زبان فارسی و زبان علم؛ بررسی

۱۲. گزارشی از فعالیتهای بانک اطلاعات مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی. در این مقاله ضمن بررسی ضرورت و تشکیلات این بانک، به بخشهای متعدد و عملکرد هر یک از آنها اشاره شده بود.

۱۳. آشنایی با مرکز پژوهش و مطالعات فرهنگی بنیاد مستضعفان و جانبازان. این مقاله نگاهی به تاریخچه تشکیلات این مرکز فرهنگی و طرحهای کوتاه مدت و دراز مدت آن داشت.

در پایان جلسات سه روزه این سمینار، حاصل بحث و بررسی کمیسیونهای پنجگانه آن با توجه به پیشنهادهای ارائه شده به عنوان پیشنهادهای نهایی سمینار، در جلسه اختتامیه چهارشنبه ۶۹/۱۱/۳ در یازده بند قرائت شد.

مجموع پیشنهادهای ارائه طریقی بود در جهت توجه هرچه بیشتر به اطلاع رسانی و هماهنگیهای لازم برای کیفیت بهتر و کمیت برتر آن در زمینه ذخیره سازی اطلاعات و ارائه خدمات به فرهنگ جامعه.

برگزاری کنفرانس علوم قرآن

سومین کنفرانس تحقیقاتی علوم و مفاهیم قرآن همزمان با بعثت پیامبر گرامی اسلام - ص - و سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی، تحت عنوان نقش قرآن در تمدن بشری با پیام حضرت آیت الله العظمی گلپایگانی در بهمن ماه سال جاری در قم برگزار گردید.

در این کنفرانس سخنرانان درباره حوزه های شیعه و قرآن، معیارهای قدن از دیدگاه قرآن، تأثیر قرآن در رشد و توسعه علوم، قرآن و اهل بیت به ایراد خطابه پرداختند.

برگزار کننده این کنفرانس دارالقرآن الکریم بود و در پایان، شرکت کنندگان قطعنامه ای در هفت ماده صادر کردند.

انتخاب کتابهای ممتاز سال

هشتمین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در بهمن ماه سال جاری برگزار شد. در این دوره منحصراً کتابهایی مورد بررسی قرار گرفت که برای اولین بار در سال ۱۳۶۸ منتشر شد. در همین سال مجموع کتابهای منتشر شده ۷۹۶۴ عنوان بوده و از این تعداد ۲۴۶۶ عنوان چاپ اول محسوب می شوند که از سوی هیأت داوران مورد بررسی قرار گرفته اند.

۴. پی پشتیبانگی تحقیقات در زمینه فرهنگ عمومی. مقاله ای بود در زمینه مفهوم تحقیقات و مفهوم فرهنگ عمومی و بازشناسی آن از فرهنگ خصوصی و چگونگی وضع قانون در فرهنگ عمومی.

۵. نقش ارتباط متقابل کتابخانه ها و مراکز اسناد در گسترش اطلاعات. روابط متقابل کتابخانه ها و عرضه اسناد در صنعت اطلاعات مورد توجه این مقاله بود.

۶. نقش گردش اطلاعات در مدیریت کشور. این مقاله به مقایسه بین منبع اطلاعات و سایر منابع مهم حیاتی در زندگی انسان پرداخته بود.

۷. بازیابی کامپیوتری اطلاعات. نگاه این مقاله معطوف به بایگانیهای اطلاعاتی و تجسس کامپیوتری و همچنین گذشته پایگاههای اطلاعاتی بود.

۸. مبادله اطلاعات به مدد رایزنیهای فرهنگی. مقاله ای بود که ضمن توضیحاتی در چگونگی ارتباط بین جوامع فرهنگی، به علل ضعف مبادله اطلاعات نگرسته بود.

۹. نقش وسائل ارتباط سمعی و بصری. عنوان مقاله ای بود که به نقش سازمان صدا و سیما و فعالیتهای آن در این مورد پرداخته بود.

۱۰. نقش مجلات علمی در اطلاع رسانی. در این مقاله به کمیت و کیفیت مجلات علمی منتشره در کشور اشاره داشت و ضمن بررسی نقش و درصد افزایش آن، جایگاه این گونه مجلات را در اطلاع رسانی برمی شمرد.

۱۱. کتابخانه های کودکان و نوجوانان را جدی بگیریم. در این مقاله ضمن ارائه گزارش اجمالی از وضعیت این کتابخانه ها، به ضرورت توجه بیشتر به آن پرداخته شده بود.

تألیف	ترجمه	تصحیح	جمع
سیره معصومین	۳	۱	۲۵
حدیث و رجال	۸	۸	۴۰
فقه و اصول	۶	۴	۵۲
کلام و فرق	۵	۲	۴۷
اخلاق	۴	۴	۳۴
عرفان	۱	۴	۱۳
سایر ادیان	۳	۰	۷

با مقایسه آمار کتابهای منتشر شده در سالهای پیش و کتابهای برگزیده در این دوره روشن می شود که در سال ۱۳۶۸ کتاب هم از نظر کیفی و هم کمی رشد و جهش قابل توجهی داشته است.

مجموع کتب مورد بررسی در دوره هشتم به تفکیک موضوع در جدول زیر مندرج است:

۴-علوم اجتماعی

تألیف	ترجمه	تصحیح	جمع
کلیات	۲	۰	۵
جامعه شناسی	۱۸	۰	۲۵
مردم شناسی، قوم شناسی	۶	۰	۸
جمعیت شناسی	۳	۰	۳
آمار	۴	۰	۱۰
علوم سیاسی	۴۰	۰	۱۰۱
اقتصاد	۱۴	۰	۳۴
حقوق	۱۵	۰	۱۷
مدیریت	۱۲	۰	۱۹
آموزش و پرورش	۱۰	۰	۲۴
بازرگانی و حسابداری	۸	۰	۱۲
فرهنگ عامه	۴	۰	۵

تألیف ترجمه تصحیح جمع

۱- کلیات

کلیات روش تحقیق	۲	۰	۰	۲
کتابشناسی و فهرست	۲۲	۰	۱	۲۳
علوم کتابداری	۱	۰	۳	۴
دائرة المعارفها و فرهنگها	۲۹	۰	۱۰	۳۹
روزنامه نگاری	۰	۰	۱	۱

۲- فلسفه

کلیات	۴	۰	۱	۵
فلسفه غرب و شرق	۱	۰	۴	۵
فلسفه اسلامی	۳	۰	۲	۵
فلسفه اخلاق	۱	۰	۲	۳
منطق	۳	۰	۱	۴
روانشناسی	۱۹	۰	۶۲	۸۱

۵- زبان

زبان شناسی عمومی	۳	۰	۲	۵
زبان فارسی	۷	۰	۰	۷
زبانهای باستانی ایران	۰	۰	۱	۱
بررسیهای لهجه ای	۱	۰	۰	۱
زبان عربی	۱۵	۰	۰	۱۵
زبانهای دیگر	۲۲	۰	۴	۲۶

۳- دین

کلیات

دین اسلام

کلیات

۶-علوم خالص

کلیات	۰	۰	۴	۴
ریاضیات	۱۷	۰	۴۷	۶۴

علوم قرآنی و تفسیر

۱۹	-	۱۲	۷	نقاشی
۱۲	-	۳	۹	خوشنویسی و هنرهای تزیینی
۳۱	-	۱۳	۱۸	هنرهای نمایشی
۸	-	۳	۵	موسیقی
۳۷	-	۱۹	۱۸	ورزش

۹- ادبیات

۱۴	-	۴	۱۰	کلیات
				- ادبیات فارسی
۴۴	۶	۴	۳۴	تاریخ و نقد
۱۷	۱۶	-	۱	متون قدیم
۵۷	۲	۱۰	۴۵	نثر معاصر
				(رمانهای تألیفی)
۷۵	-	۲	۷۳	شعر معاصر

- ادبیات عربی

۸۲	-	۸۲	-	- ادبیات زبانهای دیگر (رمانهای ترجمه)
۳۰۰	-	۹۱	۲۰۹	ادبیات کودکان و نوجوانان

۱۰- تاریخ و جغرافیا

				تاریخ
				کلیات
۳	-	۱	۲	تاریخ اسلام و ملل اسلامی
۱۲	-	۳	۹	تاریخ ایران
۷۵	-	۱۰	۶۵	تاریخ جهان
۱۸	-	۱۶	۲	باستانشناسی
۲	-	۱	۱	سفرنامه
۱۰	-	۴	۶	زندگینامه
۳۳	-	۵	۲۸	جغرافیا

کلیات

۴	-	-	۴	کلیات
۲	-	-	۲	جغرافیای طبیعی و انسانی

تألیف ترجمه تصحیح جمع

۱	۲	۵	۰
۱۲	۱۳	۲۵	-
۹	۱۰	۱۹	-
۱	۹	۱۰	-
۳	۹	۱۲	-

۷- علوم عملی

کلیات

علوم پزشکی

۷۵	۸۵	۱۶۰	-
۱	۱	۲	-
۴	۳	۷	-
۴	۴	۸	-
۶	۱۰	۱۶	-
۴	۳	۷	-
۱۰	۳۴	۴۴	-
۷	۱۳	۲۰	-
۲۷	۱۰	۳۷	-
۶	۳	۹	-
۱۴	۲۰	۳۴	-

کشاورزی و دامپروری

۸- هنر

کلیات

معماری

۶	۳	۹	-
۴	۲	۶	-

۷. درآمدی به منطق جدید. تألیف ضیاء موحد.
 ۸. حقوق اساسی و نهادهای سیاسی. (جلد اول). تألیف
 دکتر ابراهیم قاضی.

همچنین چند کتاب دیگر در رشته زبان، علوم خالص، علوم
 عملی و ادبیات به عنوان کتاب سال برگزیده شد.

درگذشت

نویسنده سختکوش و پرسوز حضرت حجت الإسلام والمسلمین
 آقای حاج شیخ مصطفی زمانی در صبحگاه روز اول اسفند ۱۳۶۹
 زندگی را بدرود گفت.

مرحوم زمانی در روز بیستم شعبان سال ۱۳۵۳ در نجف آباد
 اصفهان به دنیا آمد و در همان دیار بالید و رشد کرد. وی درسهای
 ابتدایی حوزوی را همراه با کسب و کار و تلاش در زادگاه خویش و
 با هدایت و راهنمایی مرحوم آیت الله شیخ ابراهیم ریاضی
 فراگرفت. آنگاه برای تکمیل علوم اسلامی به حوزه علمیه قم وارد
 شد و درسهای سطوح را در محضر حضرات آیات آقایان ستوده،
 حسین نوری، مصطفی اعتمادی، علی مشکینی و آیت الله
 العظمی منتظری فرا گرفت. آنگاه به مدت دو سال از محضر
 پرفیض مرحوم آیت الله العظمی بروجردی بهره مند گردید و
 متجاوز از هشت سال در حوزه درس حضرت امام خمینی - رضوان
 الله علیه - شرکت کرد و بحث مکاسب آن بزرگوار را تقریر نمود.

وی در کشاکش هجوم فرهنگی استعمار و استبداد علیه
 ارزشهای اسلامی در جلسات اسلام شناسی مرحوم شهید دکتر
 محمد مفتاح که از جریانهای راهگشای فرهنگی بود، سختکوشانه
 شرکت کرد و دو کتاب زیبا و بسیار مؤثر ابراهیم بت شکن با
 قهرمان توحید و کودک نیل یا مرد انقلاب را نگاشت. و ترجمه
 الشیعة و الحاکمون را با عنوان شیعه و زمامداران خودسر با
 مقدمه ای شورانگیز و پرهیجان در همین دوره منتشر کرد. با
 تعطیلی این مجمع شعله های فروزان تعهد و ایثار در آن خدمتگزار
 هوشمند فروکش نکرد و با مشورت و رایزنی با تنی چند از عالمان
 حوزه در اسفند ماه سال ۱۳۴۹، سالنامه پیام اسلام را بنیاد گذارد
 و با همت و همیاری گروهی از فاضلان، افزون بر سالنامه پیام
 اسلام، به اقدام و نشردها اثر سودمند و رهگشا همت گمارد.

جغرافیای ناحیه ای	۶	۲	۸
جمع کتب بررسی شده	****		۲۱۱۳
جمع کتب محذوف			۳۵۳
			—————
			۲۴۶۶

ارزیابی کتب را قریب به سیصد نفر از اساتید معظم و طراز
 اول حوزه علمیه قم، شورای عالی انقلاب فرهنگی، دانشگاههای
 تهران، مشهد، صنعتی شریف، صنعتی امیر کبیر، علم و صنعت،
 شهید بهشتی، تربیت مدرس، علامه طباطبائی، امام صادق - ع،
 مرکز نشر دانشگاهی، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی،
 مؤسسه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی، بانک مرکزی ایران و
 دیگر صاحب نظران علمی و فرهنگی به عهده داشته اند.

از میان صدها کتاب بررسی شده، کتابهای ذیل به عنوان
 کتابهای ممتاز سال شناخته شد و از پدید آورندگان آن قدردانی شد.
 ۱. المعجم الاحصائی لالفاظ القرآن الکریم. تألیف و تحقیق
 دکتر محمود روحانی.

۲. نهج البلاغه. ترجمه دکتر سید جعفر شهیدی.

۳. منیة المرید فی ادب المقید والمستفید. تحقیق رضا

مختاری.

۴. شرح حکمت متعالیه اسفار اربعه. تألیف آیت الله عبدالله

جوادی آملی.

۵. الألفانی. ترجمه و تلخیص و شرح از مرحوم دکتر

محمد حسین مشایخ فریدنی.

۶. فلسفه کانت. ترجمه عزت الله فولادوند.

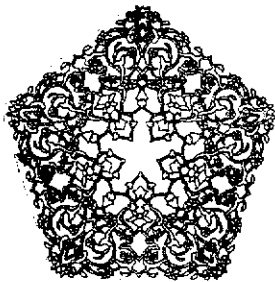

او برای نوشتن از جان مایه می گذاشت و با همه وجود می نوشت. بدین سان بیش از چهل اثر از خود بر جای نهاد که برخی از آنها بیش از بیست بار به چاپ رسیده است. و این همه در کنار پاسخهای هزاران نامه دردمندان و جستجوگران بود که روزانه شخصاً به پاسخ آنها می پرداخت.

شماری از آثار وی بدین قرار است:

اسلام و خدمات اجتماعی، نقش کلیسا در ممالک اسلامی، شیعه و زمامداران خودسر، اسلام و تمدن جدید، ترجمه و تفسیر نهج البلاغه، ترجمه دیوان منسوب به امام علی - ع، مذهب و رهبرما، نقشه های استعمار و نقشه های شوم، قصه های قرآن، دوستی های تلخ و شیرین، وسواس: پیدایش، رشد و درمان، علی بن ابیطالب پیشوای مسلمین، حدود خسارات جهان و انحطاط مسلمین.

شایسته است دوستان و همراهان آن بزرگوار مشعل فروزان «پیام اسلام» را روشن بدارند و در جهت تداوم هدف آن مرحوم بجد بکوشند.

این مرکز زمینه ارتباط بسیار گسترده مرحوم زمانی را با نسل جوان فراهم می آورد و گشاده رویی و ایشارگری و توجه شگرف او به مشکلات آنان و پاسخهای مناسب در جهت گشودن عقده ها و گرههای زندگیشان از او ملجأی می سازد که روزانه دهها نامه از نقاط مختلف به ساختمان بی ریای پیام اسلام سرازیر می شود. در شهرها و آبادیها معلمان و دبیران بسیاری با راهنماییهای این استاد دلسوز و پاریهای بی دریغ او، هدایت نسل جوان را به دست می گیرند و با ارائه کتاب و پاسخ به سؤالهای آنان در هدایت آنها می کوشند.

آشنایی عمیق او با دردها و رنجها و مشکلات مردم باعث شده بود تا مرحوم زمانی بخش عظیمی و گناه قام حق التألیف کتابهایش را برای خریدن و اهداء کردن کتاب به کتابخانه ها و افراد جستجوگر نیازمند اختصاص دهد. اطلاع از چگونگی ارتباط آن مرحوم با دردها و مشکلات و گرهها نشانگر آن است که او هرگز سطری و جزوه ای و کتابی را بدون توجه به آنچه یاد شد ننگاشته و چنان بسیاری فارغ از دردها و مشکلات جامعه، به تحقیقات انتزاعی نپرداخته بود. او گندم نمایی و جو فروشی نمی کرد و با نشری ساده و بی پیرایه برای مخاطبانی که برگزیده بود و دردمندانی که احساس کرده بود از سر درد و سوز می نوشت و فضل فروشی را برای داعیه داران آن وا می نهاد. برای تربیت فاضلاتی کارآمد که بتوانند قلم به دست بگیرند و برای گسترش آرمانهای مقدس تلاش کنند، از هیچ کوششی دریغ نمی ورزید. او اهل رزم بود، و گریزان از بزم. رزمی در تمام ابعاد. از این روی در راه هدفش نه از گرفتار آمدن در بند دژخیمان هراسی به دل راه می داد. که بارها گرفتار آمد. و نه از درگیری با متحجران و نه از حسادت و رزی حسودان.